

A teljes élet esélye I.

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

7. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Szekszárdi Júlia

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	12-13 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc + tanítási órán kívül idő a feladatnak megfelelően
A modul közvetlen célja	A fogyatékkal élő emberek teljes élethez való jogának, egyenértékűségének tudatosítása, az épek világába történő beilleszkedésük megtapasztaltatása konkrét példákon keresztül, érzékenyítés a fogyatékos emberek problémáira, az irántuk való személyes és társadalmi felelősség tudatosítása
A modul témái, tartalma	Témái: Kapcsolatok – szolidaritás, segítségnyújtás, tolerancia; társadalom – esélyegyenlőtlenség; konfliktus – másság, diszkrimináció; életmód – életminőség, egészség Tartalom: Ismert sérült és sikeres emberek: politikusok, sportolók, művészek példáján keresztül igazoljuk, hogy a fogyatékkal élők is képesek embertársaiknak örömet szerezni, őket szolgálni, olyan alkotásokat létrehozni, ami túléli őket, és gazdagít mindannyiunkat.
Megelőző tapasztalat	Személyes élmények, média hírek
Ajánlott továbbhaladási irány	Felelősségünk fogyatékkal élő embertársaink iránt; projekt módszer alkalmazása más témák vonatkozásában
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: autonómia Önszabályozás: törődés, nyitottság, bizalom Énhatékonyság-érzés: pozitív önértékelés A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információkezelés Társas kompetenciák: empátia, konfliktuskezelés, szolidaritás
Kapcsolódási pontok	NAT-hoz: Magyar nyelv és irodalom (beszámoló készítése, szépirodalmi mű ismertetése, elbeszélő művek önálló olvasása); Ember és társadalom (információszerzés a közélet sajátos területein, az információk elrendezése, eligazodás térben és időben); Művészetek (ének-zene – zenei élmény érzelmi megragadásának segítése; dráma és tánc – mások alkotásának értékelése) Kiemelt fejlesztési feladatok: énkép, önismeret, önfejlesztés, testi és lelki egészség, sajátos nevelési igények kielégítésének szándéka. Tantárgyakhoz: osztályfőnöki óra; társadalomismeretek; magyar irodalom; történelem; ének-zene; vizuális kultúra; testnevelés

	Modulokhoz: A teljes élet esélye II (9. évf.)
Támogató rendszer	A tanári mellékletben található anyagok internet

Módszertani ajánlás

A téma tárgyalása majd egy 9. évfolyamra tervezett modullal folytatódik. Itt a jelenség szintjén foglalkozunk a problémával, és főként a pozitív példákat említsünk. A fogyatékkal élő emberek között számos olyan akad, aki bebizonyítja, hogy világra szóló sikereket is képes elérni. Készen áll arra is, hogy sorstársainak segítsen, az embereknek örömet okozzon, sőt a világ sorsának alakulásába is beleszóljon.

A célzott korosztály számára a legmeggyőzőbb, ha konkrét eseményekhez és személyekhez kötjük a foglalkozás üzenetét. A paralimpia rendszeresen visszatérő, nagy hatású rendezvénysorozat. Szekeres Pál példája több szempontból is érdekes. Ő az, aki egészséges lélekkel jutott túl súlyos balesetén, és kerekesszékekben ülve is képes volt olimpiai címet szerezni. Ezen kívül arra is képes volt, hogy sorstársai ügyét felkarolja, és érdekeiket érvényesítse. Az ő történetével rokonítható Rooseveltnél elnök tevékenysége. A világtörténelem kimagasló személyiségéről már alig jut eszünkbe, hogy a paralízis miatt felnőtt fejjel kerekesszékekbe kényszerült emberről volt szó. Az ő esetében szükség van a II. világháborúban játszott szerepének bemutatására.

Külön kategóriát jelentenek a fogyatékkal élő (világtalan, mozgássérült) művészek, akik képesek embertársaiknak is örömet szerezni, miközben az alkotás révén az élet teljességét is megélhetik. Az itt felsorolt személyek sikeres, elismert művészek. A Baltazár Színház története segíti annak megtapasztaltatását, hogy milyen sokat jelenthet, és milyen csodálatos produkciók létrehozására képes az enyhén értelmi fogyatékosokból álló színjátszó csoport. Az ő tevékenységüknek nem csupán terápiás jelentősége van, produkcióik igazi művészi élményt jelentenek a nézőknek, és erőt adnak valamennyi sorstársuknak, illetve hozzátartozóiknak. Böszörményi Gyula, aki súlyos izomsorvadásban szenved, és gyermekkorát mint állami gondozott töltötte el, jelenleg a leghíresebb gyermekkönyv-szerzők egyike. A mellékletekben megadott bármely személy, csoport, esemény köré szervezhető projekt a tanulók érdeklődése szerint. A példák sora személyes tapasztalat és célzott gyűjtőmunka révén bővíthető.

Mivel a téma gazdag és sokrétű, nagyon fontos, hogy mindegyik tanuló személyesen is foglalkozzon valamelyik részletével, és egyúttal az osztály egésze is tájékoztatást kapjon minderről. Ezért javasoljuk a téma projektmódszerrel történő feldolgozását.

Az első óra a ráhangolás és a munka előkészítése, megtervezése, megszervezése. A gyűjtőmunkát és a prezentációk elkészítését a tanítási órán kívül végzik el a tanulók a meghatározott terv szerint. Lényeges, hogy a tanulók ötletei felszínre kerüljenek, és szabadon választhassanak a témák és tevékenységek közül. Szükség lesz egy 2-3 fős vezetőségre, amelyik végig figyelemmel kíséri a munkát, és egy legalább 2 fős technikai brigádra, amelyik felelős a technikai feltételek lebonyolításáért. A prezentáció két egybefüggő órán történjék. A szervezésre szánt óra és a prezentáció között legalább három hét időt hagyjunk, hogy a gyerekek megfelelő időt fordíthassanak a minél színvonalasabb munkára. A tanár mindvégig a háttérből segít, és a vezetőkön keresztül tartja a kapcsolatot a tanulókkal.

Mivel számos információ az internetről szerezhető be, az e feladattal megbízott tanulóknak biztosítani kell az internet hozzáférést.

A gyűjtőmunka folyhat természetesen könyvtárban is, ilyenkor azonban gondoskodni kell a prezentációhoz szükséges feltételekről (fénymásolás, szkennelés stb.). A legváltozatosabb tevékenységi módok alkalmazhatók: fotók, interjúk készülhetnek.

A prezentáció formája lehet poszter, előadás írásvetítőn kivetített képekkel és Power Point bemutató. Végző produktumként készülhet kiállítás, portfólió, multimédiás CD. A tervezés során az ötletek mellett az adottságokat, lehetőségeket, időt és a technikai feltételeket is figyelembe kell venni.

A tartalmakról, a bemutatóra való felkészülés módjáról a tanulókkal közösen döntsünk. Az előkészítés és a szervezés során minden ötlet szóba kerülhet, a vállalások önkéntesek, de miután elkészült a terv, a végrehajtás során a vállalt feladat igényes, pontos előkészítése valamennyi tanuló kötelessége.

Mivel a szervezés során a gyerekekkel közösen meghatározzuk az eredményesség ismérveit, ennek mentén maguk a tanulók is képesek lesznek a megfelelően árnyalt értékelésre. Az előre meghatározott és mindenki által ismert sikerkritériumoknak motiváló hatásuk lehet.

A kiemelkedő munkát jutalmazni kell. A kiválóan teljesítő résztvevőkre a tanulók tegyenek javaslatot. A jutalmazás módja a szóbeli dicséret mellett lehet írásbeli dicséret, esetleg a kapcsolódó tantárgyból jeles osztályzat vagy jutalom program stb.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

- P1 – Javasolt játékok (Csak egyre van idő.)
- P2 – A javasolt témák listája (táblára írni)
- P3 – A javasolt témák rövid ismertetése
- P4 – Kivetíthető képek a javasolt listához
- P5 – Háttérolvasmányok az előzetes tanári tájékozódáshoz
- P6 – Értékelőlap poszteren a D3/c melléklet alapján

Tanulói segédletek

D1 – Segédlet a csoport munkatervének elkészítéséhez
Csoportonként 1 példány.

D2 – Javaslat a projekt hálótervének fejlécére
1 példány kell a vezetőséggel történő megbeszéléshez.

D3 – Javaslat a sikerkritériumokra

1 példány kell a vezetőséggel történő megbeszéléshez.

D4/a – A csoport munkájának értékelő lapja

Minden egyes csoportnak külön értékelő lap kell. Minden csoportnak, a vezetőségnek és a tanárnak szükséges.

D4/b – A vezetőség munkájának értékelő lapja

Minden csoportnak és a tanárnak szükséges.

D4/c – A projekt eredményességének értékelő lapja

A vezetőségnek szükséges 1 példány. A tanár a saját értékelését a poszterre írja (P6)